

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved AS Maskinservice sitt pukkverk i Amsrudveien i Gjøvik kommune

Dato for inspeksjonen: 25. mai 2012

Saksnummer: 2012/3834

Tema for kontrollen

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Miljørisikovurderinger
- Utslipp til vann
- Utslipp til luft
- Støy
- Farlig avfall
- Ledelsens ansvar når det gjelder ytre miljø

Hovedfunn fra kontrollen

Det ble påvist avvik angående manglende målinger og måleprogram for støy og støv. Det var også større mangler knyttet til virksomhetens internkontroll. Dette er mangler som også ble påpekt etter en kontroll 15. september 2011. Avvikene er nærmere beskrevet fra side **3** i rapporten.

Rapporten anses som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen **2 uker** etter at rapporten er mottatt.

Om kontrollen

Virksomheten ble varslet om tilsynet tre dager i forkant av kontrollen. Det ble da informert om hva som var kontrollens hovedtema. Kontrollen omfattet en gjennomgang av dokumenter (skriftlige og elektroniske), intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen og befaring på lokaliteten og anlegget. Gjøvikregionen Helse- og Miljøtilsyn IKS deltok under kontrollen.

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen innenfor de kontrollerte tema, og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus på lokaliteten. Under følger Fylkesmannens registrerte opplysninger om deres virksomhet.

Ansvarlig virksomhet (Kilde: Brønnøysundregistrene)

Navn: AS Maskinservice	Organisasjonsnummer: 932763664
Besøksadresse: Amsrudveien / Hunndalen	Telefon: 61177917 / 41645299
Postadresse: Klinkelinna 211, 2827 Hunndalen	Bransjenummer (NACE-kode): 08.120

Kontrollert anlegg

Navn: AS Maskinservice (Pukkverk)	Anleggsnummer: 0502.0002..02
Kommune: Gjøvik	Anleggsaktivitet: Pukkverk
Fylke: Oppland	Risikoklasse: 3 (kontrollklasse)
Tillatelse sist oppdatert: 15.10.91	Tillatelsesnummer: 1991.018.T

* refererer til forurensningsmyndighetenes database "Forurensning"

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Erik Munkelien og Erik Vollebæk. I tillegg deltok Erling Nilsen.	Fra Fylkesmannen: Knut Roland og Tore Pedersen.	Gjøvikregionen Helse- og Miljøtilsyn: Jon Brevik og Olav Brunborg.
---	---	--

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket totalt 3 avvik og en anmerkning under inspeksjonen.

- Virksomheten har ikke utført målinger av støv i henhold til krav i regelverket
- Virksomheten har ikke utført målinger av støv i henhold til krav i regelverket
- Virksomheten har store mangler knyttet til sitt HMS-arbeid og internkontroll

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Fylkesmannen understreker at vi ser spesielt alvorlig på at avvik som er meldt lukket etter kontroll 15. september 2011 fremdeles ikke er rettet. Gjennomføringen av tiltak vil derfor bli fulgt opp med en ny kontroll.

Orientering om gebyrsats for kontrollen

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-3. § 39-6 regulerer gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse.

Virksomheten er av tidligere SFT (nå Klif) plassert i kontrollklasse 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale en gebyrsats på kr 11 600,-. Jf *forskrift om begrensnig av forurensning* (heretter kalt forurensningsforskriften) § 39-6.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber om en skriftlig tilbakemelding fra virksomheten om hva som er gjort og hva som gjøres for å rette avvik.

Frist for tilbakemelding: Innen 3 uker

Informasjon om tvangsmulkt

Fylkesmannen kan vurdere å varsle tvangsmulkt dersom frist for tilbakemelding ikke overholdes eller dersom tilbakemeldingen ikke er tilstrekkelig. Tvangsmulkt kan brukes for å sikre gjennomføring av tiltak mot forurensning eller for å sikre tilbakemelding til Fylkesmannen angående dette. Vi viser til § 73 i forurensningsloven. Eventuelt vedtak om tvangsmulkt er enkeltvedtak og kan påklages.

Avvik

Fylkesmannen har avdekket følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Krav om dokumenterte støvnedfallsmålinger er ikke innfridd

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 30-9 punkt a og c.

Kommentarer:

Forurensningsforskriften § 30-9 sier blant annet: *Virksomheter med mindre enn 500 m til nærmeste nabo skal gjennomføre støvnedfallsmålinger målt i 30-dagers intervaller. Måleperioden skal vare minst et år og skal ikke avsluttes før målingene dokumenterer at kravene i § 30-5 overholdes.*

Stasjonære virksomheter skal gjennomføre målingene innen 1 år etter at dette kapittelet trer i kraft og midlertidige/mobile innen 8 uker.

Fylkesmannen kan bestemme at også virksomheter med mer enn 500 m til nærmeste nabo skal foreta støvnedfallsmålinger.

Nedfallsmålingene skal planlegges og utføres av uavhengig konsulent.

Pukkverket til AS Maskinservice er lokalisert mindre enn 500 meter fra nærmeste nabo. Kapittel 30 i forurensningsforskriften trådte i kraft 1. januar 2011. AS Maskinservice skulle derfor ha gjort disse målingene innen utgangen av fjoråret for å dokumentere at de ligger innenfor grenseverdiene i forurensningsforskriften § 30-5. Det ble gitt avvik på dette punktet etter kontrollen 15. september 2011, og AS Maskinservice meldte tilbake til Fylkesmannen 20. desember 2011 at dette ville settes bort eksternt og utføres snarest.

Fylkesmannen registrer at virksomheten ikke har utført støvnedfallsmålinger som de er pålagt, og som de selv har meldt tilbake skulle gjøres. Avhengig av tilbakemeldingen fra virksomheten vil Fylkesmannen varsle tvangsmulkt for å sikre at dette kravet etterleves.

Tiltak: Virksomheten må innrette seg etter kravet om støvnedfallsmålinger i henhold til forurensningsforskriften § 30-9. Målingene må starte så snart som mulig. Det er viktig å merke seg at nedfallsmålingene skal planlegges og utføres av uavhengig konsulent. Fylkesmannen ber om å få bekreftelse (eksempelvis kopi av avtale) inngått med uavhengig konsulent, med angivelse av når målingene skal starte opp.

Merk også at virksomheten i henhold til § 30-9 pkt. c skal ha iverksette et måleprogram for kontrollmåling av støvnedfall som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll (se avvik 3a). Formålet med målingene er å dokumentere at gitte krav overholdes.

Avvik 2: Det er ikke foretatt støymålinger eller beregninger for å verifisere om støygrensene er overholdt

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 30-7 jf. § 30-9 punkt b og c.

Kommentarer:

Forurensningsforskriften § 30-9 punkt b sier blant annet: *Virksomheten skal gjennomføre representative målinger og beregninger av utslipp til vann og støy i omgivelsene. Prøvetaking og måling skal være kvalitetssikret. For pukkverk som etableres nærmere enn 200 meter til nærmeste nabo kreves en støyvurdering før oppstart, jf. § 30-11 annet ledd.*

Stasjonære virksomheter skal gjennomføre målinger av støy og utslipp til vann første gang innen 1 år etter at dette kapittelet trer i kraft og midlertidige/mobile innen 8 uker.

Forskriften sier videre at målingene skal være representative for normal drift, gjennomføres etter norsk standard der slik standard finnes og at prøvetaking og måling skal være kvalitetssikret.

Under tilsynet ble det klart at virksomheten ikke har utført støymåling i henhold til kravene i regelverket. Dette ble det gitt en anmerkning for etter tilsynet 15. september 2011, fordi det fremdeles var mulig å utføre disse målingene før årsskiftet. Virksomheten meldte tilbake i samme tilbakemelding som nevnt tidligere at dette ville bli utført sammen med støvmålingene, altså snarest.

Fylkesmannen registrer at virksomheten ikke har utført støymålinger/beregninger som de er pålagt, og som de har meldt tilbake skulle gjøres. Avhengig av tilbakemeldingen fra virksomheten vil Fylkesmannen varsle tvangsmulkt for å sikre at dette kravet etterleves.

Tiltak: Virksomheten må innrette seg etter kravet om målinger/beregninger av støy i henhold til forurensningsforskriften § 30-9. Målingene må starte så snart som mulig. Det er viktig å merke seg at målingene/beregningene skal være kvalitetssikret. Fylkesmannen ber om å få bekreftelse (eksempelvis kopi av avtale) inngått med uavhengig konsulent, med angivelse av når målingene/beregningene skal starte opp.

Merk at virksomheten (som for støvnedfall) i henhold til § 30-9 pkt. c også skal ha iverksette et måleprogram for kontrollmåling av støy som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll (se avvik 3a). Formålet med målingene er å dokumentere at gitte krav overholdes.

Avvik 3: Virksomhetens internkontroll har store mangler

Avvik fra: Internkontrollforskriften, § 4 og § 5 2. ledd nr. 1-8.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Det er ikke etablert et måleprogram for utslippskontroll (internkontrollforskriften § 5 nr 7, forurensningsforskriften § 30-9 pkt. c)
- b) Det er ikke etablert rutiner nedfelt i internkontrollen om rapportering og behandling av HMS-avvik (internkontrollforskriften § 5 nr 7)
- c) Virksomhetens dokumenterte risikovurdering er mangelfull i forhold til ytre miljø (internkontrollforskriften § 5 punkt 6)

Kommentarer:

Avvik 3 a + b + c: Virksomheten hadde en HMS-perm der de overordnede kravene med tanke på internkontrollforskriften var samlet. Men internkontrollen var ikke iverksatt i praksis med tanke på ytre miljø, og det manglet blant annet:

- måleprogram for støv (se avvik 1) og støy (se avvik 2)
- avviksbehandling for ytre miljø. Det var skjema i permene for avviksbehandling men dette var ikke praktisert for ytre miljø
- risikovurdering med tanke på ytre miljø (eksempelvis lagring av opptil 6 m³ diesel i utendørs tank)

Internkontrollforskriften § 5 pkt. 6 og 7 sier ...

Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

6. Kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

7. Iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

– må dokumenteres skriftlig.

Tiltak: Virksomheten må bokstavelig talt børste støv av HMS-permen og fylle denne med praktisk innhold. Det må foreligge:

1. Skriftlige rutiner som sikrer at krav fastsatt i forurensningsregelverket etterleves. Eksempelvis rutiner knyttet til håndtering av farlig avfall, håndtering av støvproblematikk og målinger av støvnedfall og støy.
2. Rutiner for avvikshåndtering som sikrer at forhold som gjelder ytre miljø også inngår i avvikshåndteringen. Eksempler på forhold fra denne rapporten som skal inn i avvikssystemet (og behandles) er:
 - Virksomheten har ikke målt støvnedfall i henhold til krav
 - farlig avfall kan ikke dokumenteres levert til godkjent mottak
 - Virksomheten mangler kartlegging av støv og støy
 - Lagring av diesel i tank (6 m³) er ikke risikovurdert
3. En risikovurdering av aktiviteter/forhold som kan ha konsekvenser for ytre miljø. Eksempler på forhold som bør inngå i en risikokartlegging for ytre miljø er (listen er ikke uttømmende):
 - Krav til støvnedfall
 - Krav til støy
 - Lagring og håndtering av farlig avfall
 - Lagring av kjemikalietanker (dieseltank på området)

Dette er i stor grad det samme avviket med tanke på internkontroll som ble avdekket etter kontrollen 15. september 2011. I samme tilbakemelding fra AS Maskinservice som nevnt tidligere (av 20. desember 2011) ble det påstått at internkontrollsystemet skulle revideres og at det skulle settes mer fokus på miljø og ytre miljø. Virksomheten bekreftet under tilsynet at det ikke var gjort noe på dette området siden tilbakemeldingen til Fylkesmannen ble gitt.

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerking:

Anmerkning 1: Mangler knyttet til håndtering av farlig avfall, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8 og forurensningsloven § 7.

Kommentar:

Avfallsforskriften § 11-8 sier blant annet: *Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Leveringsplikt inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.*

Ved nedleggelse av virksomhet eller driftsstans utover 3 måneder inntreer leveringsplikten umiddelbart.

På bakgrunn av tilsynet 15. september 2011 fikk AS Maskinservice alvorlige avvik knyttet til håndtering av farlig avfall. Vi viser til kontrollrapporten oversendt 20. september 2011 for mer om disse manglene. Under kontrollen 25. mai 2012 var situasjonen forbedret med tanke på lagring og oppbevaring av farlig avfall. Det var også tilfredsstillende oppsamlingsløsninger for oljefilter, spraybokser og spillolje.

Men virksomheten kunne ikke dokumentere innlevering av verken oljefilter eller spraybokser. Fylkesmannen forutsetter at alt farlig avfall innleveres årlig til godkjent mottak/innsamler.

Utenfor verkstedshallen var det utført vedlikehold av maskin/utstyr. Her var det tydelig spill på bakken. Det er viktig at alt arbeid som kan føre til utslipp/spill av kjemikalier foregår på en måte som gjør at faren for forurensning reduseres. I dette konkrete tilfelle ville et oppsamlingskar kunne forebygget søl til grunnen.

Forurensningsloven § 7 sier blant annet: *Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.*

Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntreer. Har forurensningen inntrådt skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten etter dette ledd gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bilde som viser søl utendørs på grusen etter vedlikehold av utstyr. Foto av Fylkesmannen.